



## Universitätsbibliothek Paderborn

### **Decisiones Practicæ Casuum Conscientiæ Selectorum In Praxi, Et Foro Interno Quotidie Occurrentium, Omnibusque, Præsertim Ecclesiasticis, Qui Sui, Et Aliorum Curam Gerunt, Perutilium, Resolutorum**

Pars Altera Decisionum Practicarum Casuum Conscientiæ Selectorum In  
Praxi, Et Foro Interno Quotidie Occurrentium, Omnibusque, Præsertim  
Ecclesiasticis, Qui Sui, Et Aliorum Curam Gerunt, Perutilium, Resolutorum

**Leonardelli, Bonaventura**

**Augustæ Vindelicorum ; Græcii, 1739**

Q. 3. Quibus personis consanguineis ea restitutio facienda sit?

**urn:nbn:de:hbz:466:1-41144**

& alii, contra Navarrum in *Manu-  
al. c. 15. n. 22.* Ratio est, quia  
homicida solum fuit causa, ut illae  
expensae citius fierent, quandoqui-  
dem ille aliquando erat moriturus,  
& expensae tunc faciendae fuissent;  
Unde ex hac parte nihil damni illa-  
tum, nisi forte occasione necis il-  
latae in loco v.g. alieno, vel extra  
patriam majores fieri debuissent,  
vel nisi ex eo, quod sumptus ci-  
tius fieri debuerint, & defunctus  
interim aliquid lucri facere potu-  
isset, sed hoc sub lucro cessante,  
vel damno emergente comprehen-  
ditur.

Quæres hinc an quando duo se  
mutuo provocant, & unus alte-  
rum occidit, teneatur occisor ad al-  
iquid restituendum occiso ratione  
damnorum ex morte illi evenien-  
tium.

R. Si duo sponte se se mutuo  
provocant, neutrum teneri ad da-  
mna refarcienda ex morte, vel  
mutilatione alterius secuta. Ra-  
tio est, quia hoc ipso, quod se  
mutuo ita provocent, faciunt sibi  
mutuo potestatem contra se agen-  
di, ceduntque jure suo.

Ad 3. Q. quibus personis con-  
sanguineis hæc restitutio faciendae  
sit, in diversas AA. abeunt senten-  
tias, eam faciendam esse omnibus,  
qui ob patratum homicidium, vel  
mutilationem damnum aliquod vel  
lucrum cessans ea occasione passi  
sunt, affirmant Panorm. Navar.  
Andrian. Rosell. & alii, eò potissi-  
mum argumentò moti, quod is,

qui per vim, vel fraudem impedit  
volentem mihi legatum relinquere,  
vel aliud beneficium conferre, te-  
neatur ex Justitia illud totum dam-  
num mihi compensare: ergò cum  
homicida per violentam occisio-  
nem injustam impediatur, ne alii ha-  
beant, quod ex debito, vel libe-  
ralitate occisi habituri erant, de-  
bet jis omnibus ex Justitia damnum  
compensare, quod argumentum  
magni esse ponderis ait Vasq. in  
*morat. de rest. c. 2. §. 3. dub. 7.* Alii  
dicunt solum debere restitui con-  
junctis intra tertium gradum, ut  
insinuat Diana *tom. 1. tr. 6. R. 22.*  
Alii cum Sanch. *c. 4. dub. 3. & 4.*  
censent restituendum esse filiis, u-  
xori, & parentibus absolutè, cæ-  
teris autem tunc solum, quando  
occisor prævidit damnum inde se-  
cuturum, sive si sint Consanguinei,  
sive amici. Alii denique solis pa-  
rentibus, filiis, & uxori id omne  
restituendum arbitrantur, quod ob  
injustam occisionem perdidit, sive  
ex alimentis, quæ ab occiso  
suppeditabantur, sive ex lucro,  
quod ab ipso prudenter sperabant,  
quantum scilicet valebat spes illa  
attentis circumstantiis, & pericu-  
lis, quibus erat exposita. Ita Mo-  
lina *tr. 3. D. 83. n. 6.* Less. *l. 2. c. 9.*  
*dub. 26.* Sotus *l. 4. de Just. q. 6.*  
Salon. Ledesm. Cordub. Lopez a-  
liique apud Sanch. *c. 4. dub. 3. n. 7.*  
cum hac ultima sententia.

R. ad Q. 3. Titium probabilius  
solis filiis Caij, uxori, & parenti-  
bus indigentibus prædictam restitui-  
tionem

tionem facere debere, non item aliis confanguineis, ac cognatis, qui aliquid damni ea occasione subiere, saltem si absque damni prævisione, & animo eis nocendi Cajum occiderit, quam sententiam cum hac limitatione veriorum dicit etiam Lugo D. II. S. 4. n. 77. Prior pars patet inde, quia filius debet pater alimenta, iisque jus competit succedendi in bona paterna & in jura defuncti, Uxor quoque per contractum matrimoniale jus acquisivit participandi de bonis mariti, eamque maritus sustentare tenetur, uti & parentes, quibus, præsertim si egeant, alimenta suppeditare obligatur tum jure naturali, tum humano ut patet ex *l. si quis à liberis in prin. ff. de liber. agnos. l. ult. §. ipsum autem C. de bonis, quæ lib. l. filia tua, C. de patr. potest. &c.* Præterea ob arctissimam conjunctionem, quam inter se habent, pater & filius censentur una persona, uti & maritus, & uxor: unde qui patrem occidit, liberis, & uxori damnum infert, eosque in re sua lædere censetur. Posterior pars probatur inde, quia seclusis parentibus, filiis, & uxore, qui ratione strictissimi nexûs videntur unum facere cum persona occisa, ut modò dictum est, atque idcirco occisio per se, & proximè connectitur cum eorum nocumento, aliorum damna, quos interfectus ex sua liberalitate sustentabat, aut alia beneficia conferebat non habent per se connexionem cum vita illius in ratione debiti, sicut habent damna priorum, sed

tantum per accidens, & remotè connectuntur, nec mors occiso illata fuit ex intentione contraveniendi juri, quod ejusmodi homines habent ad accipiendum id, quod sibi quivis ex liberalitate conferre voluerit, quasi homicida intendit id impedire, sed duntaxat per accidens est secutum, non secus, ac si mors alia ex causa ei eveniret: atque adeò ad id præcavendum non est ex justitia obligandus homicida; non enim jus habes obligans me ex justitia, ut ego abstineam in meis operationibus ab iis omnibus, quæ remotè, & per accidens possunt tibi nocumentum afferre, sed satis est, si obliges me, ne ex industria illud procurem & intendam, & ne ea ponam, quæ per se, & proximè ad tuum nocumentum ordinantur, aliàs gravissimum onus aliis imponeretur, quod non probatur. Quod

Conf. nam, si argumentum oppositæ sententiæ supra relatæ, cui plurimum tribuit Vasque l. c. urget, sequeretur, quòd occisor deberet etiam restituere amicis occisi quid quid ab ejus liberalitate, vel sponte, vel ipsis petentibus accipere sperabant, vel si frequenter eos invitabat ad prandium vel cænam, vel si pro eis intercedebat apud Judicem in rebus occurrentibus, vel si famuli ultra justum stipendium sperabant posterum aliquam promotionem &c. Ad quæ tamen restituenda in nullo adhuc mentem venit obligandum esse homicidam ut ait Lugo teste

l. c. neque id affirmant adversarii teste Molina l. c. Unde, licet sententia opposita ob allatum argumentum speculativè optimè defendi posset, ut loquitur cit. Lug. in ordinè ad proxim tamen & mores inutilis est, & contra proxim omnium; tam Confessariorum, quàm pœnitentium: unde patet responsio ad fundamentum potissimum contrariæ sententiæ, quod non benè universaliter concludere fusè probat cit. Author & Less. l. c. tunc tantùm procedere, quando vis inferitur animo & intentione nocendi.

5 Ad 4. Q. de Creditoribus injustè interfecti affirmativam sententiam amplectuntur Molina l. c. n. 8. Turrianus dub. 3. n. 9. Laym. l. 3. tr. 3. p. 3. c. 6. & alii obligantes homicidam ad compensandum Creditoribus id, quod ab occiso debitore sibi debebatur, & ob injustam ejus mortem non recipiunt, alioquin recepturi, si debitor interfectus non fuisset. Rationem reddunt, quia occisus debitor arctiore obligatione justitiæ tenebatur erga Creditores, quàm erga filios, uxorem, & parentes, nam ad hos non plus spectat de bonis occisi, quàm quod remanet deducto integrè toto are alieno, & satisfactione Creditoribus præstita: ergo si occisor tenetur restituere filiis, uxori & parenti pro damno emolumentum, à fortiori tenebitur Creditoribus de damno, quod ea occasione sunt passi. Nec refert, in-

quit, Molina l. c. si quis dicat, damnum hoc Creditorum non fuisse intentum ab homicida, sed per accidens, & præter ipsius intentionem esse secutum; nam similiter damnum Uxoris, & filiorum fuit secutum per accidens, & præter intentionem homicidæ, & nihilominus tenetur illud resarcire, quia connexum erat cum morte injusta interfecti, & contrarium hujus damni erat quotamodo debitum ab interfecto: atqui & damnum Creditorum erat similiter connexum cum morte injusta interfecti, & contrarium ejus damni magis erat illis debitum: ergo. His non obstantibus,

Communis DD. sententia hodie contrarium docet, teste eodem Molina adversario, cum qua Dicendum, non teneri homicidam ad aliquam satisfactionem Creditoribus præstandam, si ob injustam debitoris mortem solutione carere debeant, ad quam extra hunc casum spem habebant. Ita communis hodie DD. sententia cum Lug. D. II. l. 4. Less. l. c. dub. 26. Soto, Salon. Lopez &c. Probatur 1. quia Creditores non habent jus in debitorem, nisi quatenus & quousque se extendunt bona, quæ actu possidet, vel quæ verisimiliter erat habiturus si supervixisset: ergo cum homicida hæredibus occisi, in quos defuncti obligatio transfertur, restituere debeat, ac restituat omnia ea, quæ ipse defunctus putabatur lucraturus, non facit injuriam Creditoribus